

### บทที่ 3

## วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ผู้วิจัยได้นำแนวคิด ทฤษฎี และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องมาใช้เป็นแนวทางในการศึกษาการยอมรับพฤติกรรมทางเพศของสตรี ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด และนำข้อมูลที่ได้ไปทำการวิเคราะห์ทางสถิติ เพื่อทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. นิชามตัวแปรและการวัดตัวแปร
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. ระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย

### Rajabhat Mahasarakham University

#### 1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

##### 1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีอายุตั้งแต่ 16 ปี ขึ้นไป จำนวน 150,580 คน โดยแยกเป็นประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล จำนวน 33,338 คน อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล จำนวน 117,242 คน (รายงานสถิติจำนวนประชากร จังหวัดร้อยเอ็ด ณ เดือนมีนาคม 2545) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอเมืองร้อยเอ็ด

ประชากร	จำนวน (คน)
เขตเทศบาล	33,338
นอกเขตเทศบาล	117,242
รวม	150,580

## 1.2 กลุ่มตัวอย่าง

การเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งได้มาโดยวิธีการดังต่อไปนี้

1.2.1 การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ให้มีความคลาดเคลื่อนได้ .05 โดยใช้สูตรคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่าง ตามวิธีของ ยามาเน่ (Yamane) (วิเชียร เกตุสิงห์. 2541 : 21) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างยอมให้มีความคลาดเคลื่อนที่ระดับ .05 ดังนี้

สูตร

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2} \quad (\text{เมื่อความเชื่อถือได้ของการเลือกตัวอย่าง} = 95 \%)$$

เมื่อ  $n$  แทน จำนวนตัวอย่าง หรือ ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

$N$  จำนวนหน่วยทั้งหมด หรือขนาดประชากร

$e$  ค่าความน่าจะเป็นของความผิดพลาดที่ยอมให้เกิดได้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

แทนค่า **bhat Mahasarakham University**

$$n = \frac{150,580}{1 + 150,580(0.5)^2}$$

$$= 399.98 = 400 \text{ คน}$$

จากการคำนวณจะได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 400 คน จากประชากร 150,580 คน และในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้ ถิ่นที่อยู่อาศัยเป็นตัวแปรที่ศึกษา จึงใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน เพื่อสะดวกในการเก็บและวิเคราะห์ข้อมูล

1.2.2 เมื่อได้จำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยนำจำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่างมาคำนวณหาสัดส่วน โดยแบ่งตามถิ่นที่อยู่อาศัย คือ ในเขตเทศบาล และนอกเขตเทศบาล โดยแบ่งครึ่งกลุ่มประชากรออกเป็น 2 ส่วน คือ ประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล และประชากรที่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล จะได้ กลุ่มตัวอย่างดังนี้คือ

$$\text{ประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล} = 199.99 = 200 \text{ คน}$$

$$\text{ประชากรที่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล} = 199.99 = 200 \text{ คน}$$

1.2.3 เมื่อได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างแล้ว ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการจัดชั้นภูมิ (Stratify) ของหน่วยตัวอย่างตามชุมชนและตำบลโดยการคำนวณหาหน่วยตัวอย่างในแต่ละชุมชนที่อยู่ในเขตเทศบาล และแต่ละตำบลที่อยู่นอกเขตเทศบาล โดยใช้สูตรดังนี้ (สุบงกช จามิกร. 2526 :10)

สูตร

$$n_1 = \frac{n \times N_1}{N}$$

โดย  $n_1$  = กลุ่มตัวอย่างในแต่ละตำบล และแต่ละชุมชน

$n$  = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

$N_1$  = จำนวนประชากรของแต่ละชุมชน และแต่ละตำบล

$N$  = จำนวนประชากรทั้งหมดในเขตเทศบาล หรือนอกเขตเทศบาล

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Rajabhat Mahasarakham University

แทนค่าจากสูตร ตัวอย่าง เช่น จำนวนกลุ่มตัวอย่างในตำบลรอบเมือง

$$\begin{aligned} n_1 &= \frac{200 \times 15,355}{117,242} = 26.19 \\ &= 26 \end{aligned}$$

จำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่างของตำบลรอบเมือง = 26 คน

แทนค่าจากสูตร ตัวอย่าง เช่น จำนวนกลุ่มตัวอย่างในชุมชนวัดกลาง

$$\begin{aligned} n &= \frac{200 \times 2,720}{33,338} = 16.31 \\ &= 16 \end{aligned}$$

จำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่างของชุมชนวัดกลาง = 16 คน

เมื่อได้สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างแล้ว ผู้วิจัยจึงเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบ  
โควต้า (Quota Sampling) ร่วมกับวิธีการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) โดยใช้ตัวแปร  
อิสระทั้ง 4 ตัว ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ และถิ่นที่อยู่อาศัย เป็นตัวกำหนดโควต้า  
คือกำหนดให้หน่วยตัวอย่างในแต่ละชุมชน และตำบล มีสัดส่วนเพศ ระดับการศึกษา อาชีพ  
และถิ่นที่อยู่อาศัย ในแต่ละกลุ่มแบ่งเท่ากันหรือใกล้เคียงกันมากที่สุด เช่น ชุมชนวัดกลางตาม  
สัดส่วนในตารางที่ 2 จะเก็บข้อมูล 16 คน ผู้วิจัยเก็บจากเพศชาย 8 คน เพศหญิง 8 คน ใน  
เพศชาย 8 คน จะมีคนที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอนุปริญญาขึ้นไป  
กลุ่มละ 2-3 คน ส่วนเพศหญิงก็จะเก็บในลักษณะเดียวกัน และเก็บข้อมูลอย่างนี้ทุกตัวแปร  
อิสระทั้งในเขตเทศบาล และนอกเขตเทศบาล เมื่อได้โควต้าแล้วจึงออกเก็บรวบรวมข้อมูลตาม  
ที่กำหนดไว้โดยสุ่มแบบบังเอิญคือ พบใครก่อนก็เก็บข้อมูลก่อนจนครบตามโควต้าที่กำหนดไว้  
โดยใช้กลุ่มตัวอย่างย่อยในแต่ละชุมชนและตำบลตามที่แสดงในตารางที่ 2 และ 3 ในการ  
กำหนด

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Rajabhat Mahasarakham University

ตารางที่ 2 สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างในเขตเทศบาล เมืองร้อยเอ็ด แยกตามชุมชน

ลำดับที่	ชื่อชุมชน	จำนวนประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1	วัดกลาง	2,720	16
2	วัดคุ้ม	3,840	23
3	วัดเวฬุวัน	1,416	8
4	วัดเหนือ	1,457	9
5	ราชการดำเนิน	1,095	7
6	ตลาดหนองแคน	2,980	18
7	โรงพยาบาล	2,413	14
8	วัดป่าเรไร	2,754	17
9	ศรีอุดม	2,656	16
10	วัดบูรพาภิราม	1,344	8
11	หนองหญ้ามา	843	5
12	วัดราษฎร์อุทิศ	1,031	6
13	ท่านคร	1,356	8
14	วัดบึง	2,473	15
15	โรงเรียนเมือง	2,942	18
16	พิพิธภัณฑ์	1,926	12
	<b>รวม</b>	<b>33,338</b>	<b>200</b>

ที่มา : สำนักงานเทศบาล จังหวัดร้อยเอ็ด ประจำเดือนมีนาคม พ.ศ. 2545

ตารางที่ 3 สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างในเขตอำเภอเมือง แยกตามตำบล

ลำดับที่	ชื่อตำบล	จำนวนประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1	รอบเมือง	15,355	26
2	เหนือเมือง	19,379	33
3	ขอนแก่น	7,246	12
4	นาโพธิ์	4,646	8
5	สะอาดสมบูรณ์	8,504	15
6	สีแก้ว	12,481	20
7	ปอพาน	7,429	13
8	โนนรัง	5,437	9
9	หนองแก้ว	6,699	12
10	หนองวาง	8,112	14
11	ดงลาน	7,491	13
12	แคนใหญ่	4,417	8
13	โนนตาล	4,854	8
14	เมืองทอง	5,192	9
	<b>รวม</b>	<b>117,242</b>	<b>200</b>

ที่มา : สำนักงานจังหวัดร้อยเอ็ด ประจำเดือนมีนาคม พ.ศ. 2545

## 2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างแบบสอบถามเพื่อการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

2.1.1 ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ทำการศึกษาและศึกษาแบบสอบถามของ ไกรเวช ธรฤทธิ์ (2542 : 114-119) สุทัศน์ ตูรงค์เรือง (2540 : 128-142) และสมพร นั้วสกุล (2541 : 101-111) ในการสร้างแบบสอบถาม

2.1.2 กำหนดขอบเขตของคำถามและร่างให้ครอบคลุมองค์ประกอบที่ทำให้เกิดการยอมรับพฤติกรรมของสตรี ตามที่ผู้วิจัยนิยามไว้ แล้วนำมาเสนอคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบ แนะนำให้แก้ไขปรับปรุง

2.1.3 นำเสนอแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content validity) ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ เพื่อให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งหนึ่ง โดยผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วย

1) นพ. ชัยยันต์ อานาจับุติ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงพยาบาลกุมภวาปี

Rajabhat Mahasarakham University จังหวัดอุดรธานี

2) นายลิขิต เพชรผล ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนกัลยาณวัตร  
จังหวัดขอนแก่น

3) นางวิไล จูทางกูร ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนโพธิ์โรจน์  
วิทยาลัย จังหวัดร้อยเอ็ด

2.1.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว ไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 ราย แล้วนำส่วนที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า มาหาอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้  $t$ -test โดยนำข้อที่มีค่า  $t$  ตั้งแต่ 1.734 ขึ้นไปเป็นข้อคำถาม แล้วหาค่าความเชื่อมั่น โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้ง 5 พฤติกรรมเรียงลำดับ ดังนี้ 0.92 0.87 0.91 0.88 และ 0.86

2.1.5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้แล้ว เสนอคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบครั้งสุดท้าย ก่อนนำไปพิมพ์เพื่อใช้เป็นแบบสอบถาม เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

## 2.2 ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามซึ่งประกอบด้วย  
ข้อคำถามทั้งหมด 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะ  
เป็นแบบเลือกตอบ (Check list) ซึ่งถามเกี่ยวกับเพศ ระดับการศึกษา อาชีพ และถิ่นที่อยู่อาศัย

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ การยอมรับพฤติกรรมทางเพศของสตรี  
ตามที่ผู้วิจัยนิยามไว้ 5 พฤติกรรม

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ  
พฤติกรรมทางเพศของสตรีทั้ง 5 พฤติกรรม ซึ่งลักษณะคำถามเป็นคำถามปลายเปิด (Open-end  
Question)

## 3. นิยามตัวแปร (Operation Definition) และการวัด

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดตัวแปรอิสระ จำนวน 4 ตัวแปร และตัวแปรตาม  
จำนวน 1 ตัวแปร โดยมีนิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการและเกณฑ์การวัดตัวแปรต่าง ๆ ดังนี้

### 3.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) จำนวน 4 ตัวแปร

#### 3.1.1 เพศ แบ่งเป็น 2 กลุ่มได้แก่

- 1) เพศชาย
- 2) เพศหญิง

#### 3.1.2 ระดับการศึกษา แบ่งเป็น 3 กลุ่มได้แก่

1) ระดับการศึกษาต่ำ คือ ผู้ที่ได้รับการศึกษาในระดับประถมศึกษา  
หรือต่ำกว่า

2) ระดับศึกษาปานกลาง คือ ผู้ที่ได้รับการศึกษาในระดับมัธยม  
ศึกษาดอนต้น ตอนปลาย และ ปวช.

3) ระดับการศึกษาสูง คือ ผู้ที่ได้รับการศึกษาในระดับอนุปริญญา  
ขึ้นไป

#### 3.1.3 อาชีพ แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

1) อาชีพระดับต่ำ คือ ผู้ที่ประกอบอาชีพ แม่บ้าน ลูกจ้าง และกรรมกร

2) อาชีพระดับปานกลาง คือ ผู้ที่ประกอบอาชีพข้าราชการตั้งแต่ ซี 1-5

เสมียน และพนักงานรัฐวิสาหกิจระดับปฏิบัติการ



## 5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของคำตอบ และแบบสอบถามทุกฉบับพบว่ามีความสมบูรณ์ แล้วข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จะนำมาจัดหมวดหมู่ และบันทึกคะแนนแต่ละข้อแต่ละคนลงในแบบรหัส (Coding Form) นำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows โดยจำแนกข้อมูลตามลักษณะของข้อคำถาม ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามตรวจสอบรายการ นำมาแจกแจงความถี่ของแต่ละข้อ แล้วหาค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด แล้วนำเสนอในรูปตาราง

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า ตรวจสอบให้น้ำหนักคะแนนเป็น 5 ระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 102)

เห็นด้วยมากที่สุด	ให้น้ำหนักคะแนนเป็น	5
เห็นด้วย	ให้น้ำหนักคะแนนเป็น	4
ไม่แน่ใจ	ให้น้ำหนักคะแนนเป็น	3
ไม่เห็นด้วย	ให้น้ำหนักคะแนนเป็น	2
ไม่เห็นด้วยมากที่สุด	ให้น้ำหนักคะแนนเป็น	1

5.2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows ในแบบสอบถามตอนที่ 2 ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้ค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ดังต่อไปนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 103)

ค่าเฉลี่ย	4.51 - 5.00	หมายถึง	อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51 - 4.50	หมายถึง	อยู่ในระดับเห็นด้วย
ค่าเฉลี่ย	2.51 - 3.50	หมายถึง	อยู่ในระดับไม่แน่ใจ
ค่าเฉลี่ย	1.51 - 2.50	หมายถึง	อยู่ในระดับไม่เห็นด้วย
ค่าเฉลี่ย	1.00 - 1.50	หมายถึง	อยู่ในระดับไม่เห็นด้วยมากที่สุด

5.3 นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตาราง และสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงพรรณนา และการวิเคราะห์ข้อมูลปลายเปิดใช้การบรรยายวิเคราะห์เนื้อหา

5.4 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.4.1 สถิติพื้นฐาน

1) ร้อยละ (Percentage)

- 1) ร้อยละ (Percentage)
- 2) ค่าเฉลี่ย (Mean)
- 3) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

#### 5.4.2 สถิติทดสอบสมมติฐาน

- 1) เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย 2 กลุ่ม โดยใช้  $t$ -test
- 2) เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป โดยใช้  $F$ -test (One Way

ANOVA)



มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม  
Rajabhat Mahasarakham University